

SCI-CONF.COM.UA

**MODERN SCIENTIFIC RESEARCH:
ACHIEVEMENTS, INNOVATIONS
AND DEVELOPMENT PROSPECTS**

**PROCEEDINGS OF IX INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
FEBRUARY 20-22, 2022**

**BERLIN
2022**

MODERN SCIENTIFIC RESEARCH: ACHIEVEMENTS, INNOVATIONS AND DEVELOPMENT PROSPECTS

Proceedings of IX International Scientific and Practical Conference

Berlin, Germany

20-22 February 2022

Berlin, Germany

2022

UDC 001.1

The 9th International scientific and practical conference “Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects” (February 20-22, 2022) MDPC Publishing, Berlin, Germany. 2022. 413 p.

ISBN 978-3-954753-03-1

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects. Proceedings of the 9th International scientific and practical conference. MDPC Publishing. Berlin, Germany. 2022. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/ix-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-modern-scientific-research-achievements-innovations-and-development-prospects-20-22-fevralya-2022-goda-berlin-germaniya-arhiv/>.

Editor

Komarytsky M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: berlin@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2022 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2022 MDPC Publishing ®

©2022 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Hulko B.* 11
GROWTH AND PRODUCTIVITY OF AUTUMN APPLE VARIETIES
DEPENDING ON THREE TYPES OF ROOTSTOCKS.
2. *Natroskvili D., Kapanadze I., Lomishvili M.* 14
DYNAMICS OF THE DRIVE THE MILLING CUTTER FUNCTIONAL
BODY OF THE COMBINED SOWING MACHINE.
3. *Зеленянська Н. М., Борун В. В.* 24
ВПЛИВ РЕЖИМІВ КРАПЛИННОГО ЗРОШЕННЯ ТА СХЕМ
САДІННЯ ЩЕП У ШКІЛЦІ НА ОСНОВНІ ФІЗІОЛОГО-БІОХІМІЧНІ
ПОКАЗНИКИ ЛИСТКІВ.
4. *Кравченко В. С., Кравченко Т. О., Борейчук О. О., Вишневська Л. В.,
Яценко В. В., Яровий Я. О.* 31
УРОЖАЙНІСТЬ НАСІННЯ ФЕНХЕЛЮ ЗВИЧАЙНОГО ЗАЛЕЖНО
ВІД ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ.

VETERINARY SCIENCES

5. *Данілова І. С.* 38
ОСНОВНІ ВИМОГИ ЩОДО БІОБЕЗПЕКИ ПРИ ВІРУСОЛОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕННЯХ В ЛАБОРАТОРІЯХ.

BIOLOGICAL SCIENCES

6. *Novruzı Nurlana Azad* 45
PETROPHILE (ROCKY-GRAVEL) PLANT TYPE OF GARAGUSH
MOUNTAIN.
7. *Медведь Н. А., Весельський С. П.* 51
ПОРІВНЯННЯ ВМІСТУ АМІНОКИСЛОТ В ЛИСТІ BETULA
PENDULA ROTH. ТА В ЛИСТІ VISCUM ALBUM L., ЩО
ПАРАЗИТУВАЛА НА BETULA PENDULA ROTH.

MEDICAL SCIENCES

8. *Havalko A. V., Junior Research Fellow, Asanov E. O.* 54
VENTILATION IN HYPOXIA IN ELDERLY PEOPLE WITH IMPAIRED
GLUCOSE TOLERANCE.
9. *Yevstihnieiev I. V.* 56
ULTRASOUND EXAMINATION OF METASTASIS IN THE NECK
LYMPHONODUS.
10. *Антонов А. Г., Татарко С. В., Сургай Н. Н., Узбек Т. С.* 59
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ КРИТЕРИЕВ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ДАВНОСТИ
ПРИЧИНЕНИЯ МЕХАНИЧЕСКИХ ПОВРЕЖДЕНИЙ.

11.	Бондюк М. Л., Ібрагімова Шафаг Ельнур кизи, Аксенкова С. М., Самохін Д. С.	62
	ЕФЕКТИВНІСТЬ І БЕЗПЕКА РІЗНИХ МЕТОДІВ ІНСУЛІНОТЕРАПІЇ У ПАЦІЄНТІВ З ШЕМИЧНИМ ІНСУЛЬТОМ В ГОСТРІЙ ФАЗІ ТА СУПУТНИМ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ.	
12.	Боярська Л. М., Подлужна В. Р.	65
	ВИКОРИСТАННЯ УЗД ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ ГОСТРОГО СИНУСИТУ У ДІТЕЙ 6-12 РОКІВ.	
13.	Городиловська М. І.	69
	ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ГАСТРОЕЗОФАГЕАЛЬНОЇ РЕФЛЮКСНОЇ ХВОРОБИ У ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ.	
14.	Гошовська А. В., Дорогокупець А. В.	74
	НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ ВІДСУТНОСТІ ПРЕГРАВІДАРНОЇ ПІДГОТОВКИ У ЖІНОК ГРУП РИЗИКУ.	
15.	Зенченко Н. С., Сиза О. І., Савченко О. М.	81
	ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ ТА ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ.	
16.	Калініченко Л. М., Малик Н. В.	88
	ПОРІВНЯННЯ ТИПІВ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ ЗА ПАТОГЕНЕЗОМ, ПОХОДЖЕННЯМ ТА ПРОГНОЗОМ.	
17.	Кривецька І. І., Хованець К. Р.	92
	ОСОБЛИВОСТІ ЛІКУВАННЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ ХВОРИХ НА РОЗСІЯНИЙ СКЛЕРОЗ.	
18.	Миронова Е. В., Мазур А. Г.	97
	ОЦЕНКА ФУНКЦИОНАЛЬНОГО СОСТОЯНИЯ ПИЩЕВОДА МЕТОДОМ ДИНАМИЧЕСКОЙ ЭЗОФАГОСЦИНТИГРАФИИ ПРИ РАЗЛИЧНОЙ ПАТОЛОГИИ ВЕРХНИХ ОТДЕЛОВ ЖЕЛУДОЧНО-КИШЕЧНОГО ТРАКТА.	
19.	Назарова Д. И., Абрамов С. В., Чайкина К. В.	103
	ВЛИЯНИЕ SARS COV-2 НА ДЫХАТЕЛЬНУЮ СИСТЕМУ.	
20.	Рабченко К. В.	108
	ВАРІАБЕЛЬНІСТЬ СЕРЦЕВОГО РИТМУ ЯК МЕТОД ОЦІНКИ ЗНЕБОЛЕННЯ ПАЦІЄНТІВ З ТУР ПРОСТАТИ.	
21.	Радченко М. В., Малик Н. В.	111
	ВІДЕОКАПСУЛЬНА ЕНДОСКОПІЯ ЯК АЛЬТЕРНАТИВНИЙ МЕТОД В ДІАГНОСТИЦІ ШЛУНКОВО-КИШКОВИХ КРОВОТЕЧ.	
22.	Розуменко В. Д., Хорошун А. П.	115
	ИННОВАЦИОННАЯ ТЕХНОЛОГИЯ ЭНДОСКОПИЧЕСКОЙ ЛАЗЕРНОЙ ХИРУРГИИ ВНУТРИМОЗГОВЫХ ОПУХОЛЕЙ С ПРИМЕНЕНИЕМ НЕЙРОНАВИГАЦИИ.	
23.	Старжинська О. Л., Музичук О. М., Орленко В. С., Сутиська К. Ю.	121
	ПОЛІМОРФІЗМОМ ГЕНА ALDH2 ТА ЕСЕНЦІАЛЬНА ГІПЕРТЕНЗІЯ.	

24. *Супрун А. С.* 127
ПАРАВЕРТЕБРАЛЬНА БЛОКАДА ЗА ДЛІА ПОПЕРЕДЖЕННЯ РОЗВИТКУ ПОСТТОРАКОТОМІЧНОГО БОЛЬОВОГО СИНДРОМУ ПРИ ХІРУРГІЧНОМУ ЛІКУВАННІ РАКУ ЛЕГЕНЬ.
25. *Фабрика Р. Р., Фабрика І.-Р. М.* 130
ОСНОВНІ АСПЕКТИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ МЕДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН.
26. *Шевчук Т. І., Семененко К. С.* 137
МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ МЕХАНІЗМИ АДАПТАЦІЇ ТОХОРPLASMA GONDII ДО ПАРАЗИТИЧНОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ.

PHARMACEUTICAL SCIENCES

27. *Кучмістова О. Ф., Кучмістов В. О., Тарасенко В. О., Назорний Б. В.* 144
МАРКЕТИНГ-АНАЛІЗ БАЛЬНЕОГРЯЗЬОВИХ ПРЕПАРАТІВ НА СУЧАСНОМУ ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ ЯК ПЛАТФОРМА МОЖЛИВОГО РОЗШИРЕННЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПРОГРАМ ДЛІА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.

CHEMICAL SCIENCES

28. *Guseynova Parvana Firudin* 151
CROWN ETHERS AS ADSORBENT IN THE COLUMN CHROMATOGRAPHY.
29. *Klimko Yu. E., Pisanenko D. A., Koshchii I. V., Semonchuk Ja. A.* 159
SYNTHESIS AND BIOLOGICAL ACTIVITY OF SOME 2-SUBSTITUTED DERIVATIVES OF TRICYCLO [5.2.1.02,6] DECAN.

TECHNICAL SCIENCES

30. *Chuprynka V. I., Chuprynka N. V., Grykun D. V., Vasylenko O. L., Syrotynskiy O. A.* 164
OPTIMIZATION OF THE SEQUENCE OF CUTTING OF DETAILS BY THE AUTOMATIC PRESS IN THE DESIGNED SCHEME OF CUTTING.
31. *Klymenko A. V.* 171
DEVELOPING HEAT-RESISTANT KEVLAR-BASED COATINGS WITH ENHANCED ADHESION CHARACTERISTICS.
32. *Гащук О. І., Москалюк О., Ліпінський К. А., Жученко Д. Г.* 173
ВИКОРИСТАННЯ КАРОТИН ВМІСНОЇ СИРОВИНИ У ТЕХНОЛОГІЇ М'ЯСОПРОДУКТІВ.
33. *Гупало Ю. Ю., Бельмас І. В., Білоус О. І., Танцюра Г. І.* 177
ВИЗНАЧЕННЯ ДОПУСТИМИХ ВІДХИЛЕНЬ ВУЗЛІВ ПРИЄДНАННЯ ВАНТОВОГО КАНАТУ ДО СПОРУДИ.
34. *Котова Т. В., Стефанович І. С., Стефанович П. І., Федько М. В.* 181
СУТНІСТЬ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.
35. *Косенко М. І.* 188
МОДИФІКАЦІЯ ПОВЕРХОНЬ ТЕРТЯ НАНОДИСПЕРСНОЮ ДОБАВКОЮ ФУЛЕРЕН C₆₀.

36. *Трубачев С. І., Кривова С. Г.* 192
ВИЗНАЧЕННЯ ДИНАМІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК СТРИЖНІВ
ЗМІННОГО ПЕРЕРІЗУ.
37. *Ялова А. М., Сусідко А. В., Яловий О. О.* 196
ПЕРЕВАГИ ТА ПОЗИТИВНІ ЕФЕКТИ ВІД РОЗВИТКУ
РОЗПОДІЛЬЧОЇ ЕНЕРГЕТИКИ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ.

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

38. *Mazur T., Mazur M.* 201
EFFECT OF GRAIN BOUNDARIES AND SURFACE ON CARRIER
MOBILITY IN THIN FILMS OF CADMIUM AND PLUMBUM
TELLURIDES.
39. *Дзундза Н. С., Зіновєєв І. В.* 206
ПРО ОДИН ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ НАПРУЖЕННО–
ДЕФОРМІВНОГО СТАНУ ПРУЖНОГО ОРТОТРОПНОГО ШАРУ.

ARCHITECTURE

40. *Жежеря О. М.* 212
ВИКОРИСТАННЯ СТРУКТУРИ ПРИРОДНИХ ФОРМ В СУЧАСНИХ
АРХІТЕКТУРНИХ ОБ'ЄКТАХ.

PEDAGOGICAL SCIENCES

41. *Hrytsenko O. E., Ruban K. M., Zhurba B. V.* 217
TERMINOLOGY OF MODERN CHOREOGRAPHY.
42. *Votyakova M.* 219
THE IMPACT OF STUDENTS' WORK IN A SCIENTIFIC SOCIETY ON
THE QUALITY OF LEARNING AT DNMU.
43. *Ананьян Е. Л.* 223
ЕВРИСТИЧНИЙ МЕТОД ЯК ІНТЕНСИФІКАТОР НАВЧАННЯ НА
УРОЦІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.
44. *Анісімова О. Е., Сергійчук В. О.* 227
ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ
МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.
45. *Бахчеван М. В.* 232
ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІКУЛЬТУРНОГО ВИХОВАННЯ ПІДЛІТКІВ.
46. *Забара М. В., Чепуренко Г. В.* 236
ВИКОРИСТАННЯ ІГОР З ПРИРОДНИМИ МАТЕРІАЛАМИ У
КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ-ЛОГОПЕДА ЗДО.
47. *Закревська А. О.* 241
ВИКЛАДАННЯ ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН В НЕ ЮРИДИЧНИХ ЗВО.
48. *Кальбус О. І., Макаров С. О.* 245
ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНОЇ НЕВРОЛОГІЇ ПРИ
ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ.

49. *Медиева С. Х., Абильдина С. К., Увалиева Н. Д., Бурдух И. Н., Гоменюк О. Н., Захожая Т. Н., Лобова Л. А.* 247
ПРОБЛЕМА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПЕДАГОГІЧЕСКОГО
ДИЗАЙНА В ПОДГОТОВКЕ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ.
50. *Прокоф'єва М. О., Султанова Л. Ю.* 252
FAKE-FREE-ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНОГО
ЗАХИСТУ.
51. *Суханова А. О., Борисенко Н. М.* 258
КОМПЕТЕНЦІЇ ХХІ СТОЛІТТЯ ЯК АКТУАЛЬНА СКЛАДОВА
РОЗВИТКУ УЧНІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.
52. *Шепітько В. І., Борута Н. В., Стецук Є. В., Якушко О. С., Скотаренко Т. А., Левченко О. А., Данилів О. Д.* 265
НАСТАВНИЦТВО ЯК СКЛАДОВА ПРОЦЕСУ ПІДВИЩЕННЯ
ЯКОСТІ РОБОТИ МОЛОДОГО СПЕЦІАЛІСТА НА КАФЕДРІ
ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ.
53. *Щербина О. Ю., Осипова Т. В.* 270
ВИКОРИСТАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ФОЛЬКЛОРУ НА УРОКАХ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ.

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

54. *Курченко Н. С., Шеленкова Н. Л.* 275
ТОЛЕРАНТНІСТЬ В СИСТЕМІ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ.
55. *Оріщенко О. А., Костандакі-Опришко С. Ю.* 278
ЕМПАТІЯ В СТРУКТУРІ КОМУНІКАТИВНИХ ЯКОСТЕЙ
ОСОБИСТОСТІ.
56. *Рукитель Ю. С.* 285
ФАБІНГ ЯК ЧИННИК АДІКТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ ОСІБ
ПІДЛІТКОВОГО ТА ЮНАЦЬКОГО ВІКУ.
57. *Ряховська Т. Л.* 290
РАННІ ДЕЗАДАПТИВНІ СХЕМИ У ХВОРИХ ІЗ РОЗЛАДАМИ
ШИЗОФРЕНІЧНОГО СПЕКТРУ.

ART

58. *Бугайова В. О.* 293
СПІЛЬНЕ ТА РОЗБІЖНЕ МІЖ ОРГАНІЗАТОРОМ ТА РЕЖИСЕРОМ.
59. *Денисенко Ю. М., Коваленко К. Р.* 296
РОЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЕТНІЧНОЇ СИМВОЛІКИ В СУЧАСНОМУ
ДИЗАЙНІ.
60. *Сілогаєва В. В.* 303
ОСОБЛИВОСТІ МИСТЕЦТВА КОЛАЖУ.

HISTORICAL SCIENCES

61. *Власюк І. М.* 307
ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ ЧОРНОГОРІЇ У ХХІ СТ.

POLITICAL SCIENCES

62. *Новак Є. Я., Пастухов А. В., Лазоренко М. К.* 312
УТОПІЯ У ПОЛІТИЧНІЙ КОНЦЕПЦІЇ ТОМАСА МОРА.

PHILOLOGICAL SCIENCES

63. *Kudinova T. I.* 319
IMPLEMENTATION OF SEMANTIC STRUCTURES OF NOUNS IN TEXT CORPORA OF SCIENTIFIC AND TECHNICAL DISCOURSE.
64. *Shara L. N.* 323
DISTRIBUTION FEATURES OF CLASSES OF WORDS IN TEXT CORPORA OF SCIENTIFIC AND TECHNICAL DISCOURSE.
65. *Sobol L.* 327
LETTERS AS PRIMARY COMPONENTS OF NOMENS.
66. *Борисенко Ю. А.* 333
КОНЦЕПТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ОБРАЗУ УКРАЇНИ В АВСТРИЙСЬКІЙ ПЕРІОДИЦІ.
67. *Ільчук О. А., Католіченко Г. В.* 337
ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕКСТІВ НОВИН НА МАТЕРІАЛІ ПОВІДОМЛЕНЬ НІМЕЦЬКИХ ІНФО ФРАГМЕНТІВ.
68. *Паладьєва А. Ф., Куржель Р. В., Терезюк Н. Ф.* 342
ФРАЗЕОЛОГІЗМИ ІЗ КОМПОНЕНТОМ RED В АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ МЕДІАДИСКУРСІ ПОЛІТИЧНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ У СВІТЛІ АНТРОПОЦЕНТРИЧНОЇ ПАРАДИГМИ: ЕТИМОЛОГІЧНЕ КОРИННЯ, СЕМАНТИЧНІ АСОЦІАЦІЇ, ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ДІАПАЗОН.
69. *Синьгуб С. В.* 351
ПРАГМАТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НІМЕЦЬКИХ ПОРТРЕТНИХ ДІЄСЛІВ ТА СПОСОБИ ЙОГО ВІДТВОРЕННЯ.
70. *Шапочкіна О. В.* 357
ТИПОЛОГІЯ КАТЕГОРІЇ СТАНУ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.

PHILOSOPHICAL SCIENCES

71. *Свиридов О. Г.* 363
ЕКЗИСТЕНЦІАЛЬНО-АНТРОПОЛОГІЧНА ПЕРСПЕКТИВА РОЗГЛЯДУ СИТУАЦІЇ СПАСІННЯ М. ГАЙДЕГГЕРА.

ECONOMIC SCIENCES

72. *Бичкова С. Ю.* 365
ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ.
73. *Гейко Т. Ю.* 373
ПРІОРИТЕТИ ЗМІНИ БІЗНЕС СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ.

74. **Куц В. А., Михальчук Л. В.** 378
 БАНКРУТСТВО ПІДПРИЄМСТВА В УКРАЇНІ ТА МОЖЛИВІСТЬ
 ЙОГО УНИКНЕННЯ.
75. **Олійник Л. В., Ткачук А. В.** 382
 АНАЛІЗ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
 ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ.
76. **Пузирьова П. В.** 385
 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ РОЗРОБКИ І РЕАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ
 СТРАТЕГІЇ СУБ'ЄКТІВ БІЗНЕСУ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.
77. **Чала В. С.** 392
 РОЗВИТОК СЕГМЕНТУ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙНИХ ІНСТРУМЕНТІВ
 В СТРУКТУРІ ГЛОБАЛЬНОГО ФІНАНСОВОГО РИНКУ.

LEGAL SCIENCES

78. **Zayats R. Ya.** 399
 LABORATORY METHODS OF RESEARCH AND A MODERN
 FORENSIC EXAMINATION IN UKRAINE.
79. **Білостоцький Б. О.** 403
 СЛІДЧІ СИТУАЦІЇ ТА ТАКТИЧНІ ОПЕРАЦІЇ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ
 ПРАВОПОРУШЕНЬ, ЯКІ ПОВ'ЯЗАНІ З ПІДРОБЛЕННЯМ
 ДОКУМЕНТІВ ТА ВИГОТОВЛЕННЯМ ФАЛЬСИФІКОВАНИХ
 ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ.
80. **Коваленко І. А., Плосконос Д. С.** 406
 ПРАВОВИЙ РЕЖИМ МАЙНА В ГОСПОДАРСЬКОМУ ОБІГУ.
81. **Коваленко І. А., Рузієв М. В.** 409
 ДОГОВІР ПРО ПЕРЕДАННЯ ВИКЛЮЧНИХ МАЙНОВИХ ПРАВ
 ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ РОЗРОБКИ І РЕАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ СУБ'ЄКТІВ БІЗНЕСУ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Пузирьова Поліна Володимирівна

к.е.н., доцент

Київський національний університет

технологій та дизайну

м. Київ, Україна

Вступ. В умовах сталого розвитку на різних етапах життєдіяльності суб'єктів бізнесу пріоритетною домінантою, що акумулює актуальні питання трансформаційних перетворень є система формування фінансового забезпечення через розробку і реалізацію фінансової стратегії їх діяльності. Саме це формує сферу можливостей економічно-фінансового потенціалу, за межі яких суб'єкти бізнесу та окремі бізнес-єдиниці неспроможні вийти. З огляду на це, все чіткіше окреслюються данні обмеження, оскільки від повноцінного, довготривалого та своєчасного, стабільного та збалансованого фінансового забезпечення/фінансового потенціалу залежить ефективність, рентабельність і конкурентоспроможність функціонування підприємницької діяльності суб'єктів бізнесу в цілому.

Мета роботи. Дослідити основні положення системи розробки і реалізації фінансової стратегії суб'єктів бізнесу в умовах сталого розвитку.

Матеріали та методи. Методологічною основою є фундаментальні положення економічної теорії, загальні методи наукового пізнання та теорії фінансового аналізу. Також, використовувались такі методи: системно-структурний та абстрактно-логічний; порівняльний; статистичний; формалізовані методи оцінки фінансового стану. Інформаційною базою виступили нормативно-правові акти України, публічна статистична інформація, публікації й розробки вітчизняних і зарубіжних вчених та аналітичні дослідження автора.

Результати роботи. Розробка і реалізація фінансової стратегії суб'єктів

бізнесу в умовах сталого розвитку передбачає дотримання певних положень, які полягають у наступному:

1. Необхідно досліджувати формування і реалізацію фінансової стратегії суб'єктів бізнесу крізь призму стратегічного управління розвитком підприємства. Так, забезпечується єдність всіх етапів формування фінансової стратегії і узгодженість фінансового потенціалу із інтересами стейкхолдерів суб'єктів бізнесу [9].

2. Формування і реалізація фінансової стратегії, як основи фінансового потенціалу суб'єктів бізнесу, ґрунтується на використанні внутрішніх елементів фінансового менеджменту і зовнішніх елементів, що регулюють фінансові взаємовідносини суб'єктів бізнесу із суб'єктами ринку [1-4].

3. Розробка і реалізація фінансової стратегії здійснюється за допомогою організаційно-економічно-управлінського механізму, який інтегрується в структуру управління суб'єктів бізнесу та здійснює подальшу синергію внутрішніх та зовнішніх інструментів фінансової стратегії [5-8].

4. В основі формування інструментів для управління фінансовою стратегією лежить сукупність основних принципів [11-15].

5. Фінансова стратегія суб'єктів бізнесу розглядається як поліструктурна система, окремі елементи якої знаходяться у відносинах обумовлених причинно-наслідковими зв'язками. Побудова таких механізмів формування і реалізації фінансової стратегії суб'єктів бізнесу повинно спиратися на системний підхід [10].

6. Фінансова стратегія суб'єктів бізнесу знаходиться під постійним впливом виробничої, фінансової та маркетингової стратегії, співвідношенням конкурентних переваг та системи менеджменту, а також ступеня впровадження інновацій, що є основними структурними носіями розвитку [16].

7. Синергічне поєднання інструментів організаційно-економічно-управлінського механізму формування і реалізації фінансової стратегії суб'єктів бізнесу повинне забезпечувати реалізацію наступних таких характерних ознак як: інтегрованість, простота, гнучкість, єдність, надійність,

керованість [17].

8. Фінансова стратегія суб'єктів бізнесу розглядається як система, що включає безліч складових елементів, визначену структуру із притаманним рядом системних властивостей [18].

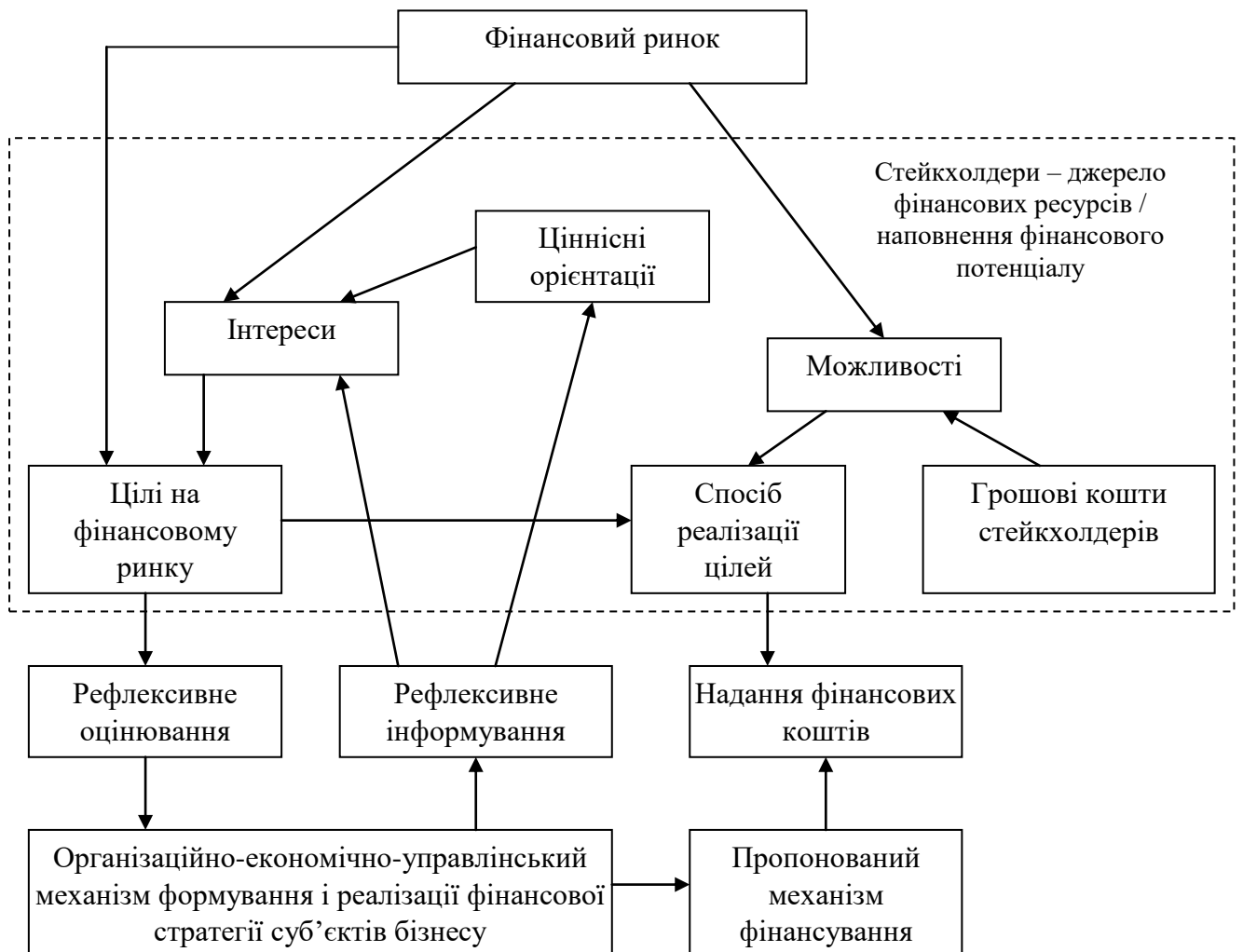
9. Формування і реалізація фінансової стратегії розвитку суб'єктів бізнесу ґрунтується на результаті компромісного вирішення суперечливих інтересів між окремими сферами функціонування суб'єктів бізнесу. Адаптувати механізм формування і реалізації фінансових стратегій суб'єктів бізнесу до ринкового середовища, яке трансформується, можливо за допомогою введення зворотних зв'язків. З іншого боку, трансформаційні процеси в економіці призводять до необхідності поліструктурних, організаційних, фінансових й ресурсних змін у самих стратегічних планах суб'єктів бізнесу [19].

10. Формування фінансової стратегії, її реалізацію, корегування й імплементацію в умовах сталого розвитку доцільно розглядати як узагальнену задачу прийняття рішень [8].

11. Організація взаємодії з потенційними стейкхолдерами в організаційно-економічно-управлінському механізмі формування і реалізації фінансової стратегії будується на принципах рефлексивного управління. Сутність рефлексивного управління, у даному контексті, полягає в тому, що стейкхолдерам, що мають намір одержати доступ до фінансових ресурсів, «повідомляються» певні дані шляхом інформування про можливість розширення поля ціннісних орієнтації й інтересів, що ведуть до досягнення фінансових цілей стейкхолдерів і тим самим стимулюють їх до збільшення фінансового потенціалу (рис. 1) [16-20].

Серед основних принципів, на основі яких здійснюється формування механізмів управління фінансовою стратегією суб'єктів бізнесу, використовують наступні: принцип збільшення частки уречевленої праці у використуваних ресурсах; принцип підвищення виживання суб'єктів бізнесу; принцип багатоцільового використання функцій фінансових механізмів; принцип погодженості нормативно-правової бази, як по ієрархії механізмів

стратегії, так і за часом життєвого циклу кожного механізму фінансової стратегії суб'єктів бізнесу; принцип сумісності механізмів фінансової стратегії; принцип актуалізації та погодженості функцій; принцип зв'язку цілей нововведених механізмів з ресурсами, необхідними для їх досягнення.

Рис. 1. Схема рефлексивного управління в системі «Механізму фінансової стратегії-стейкхолдери» [16-20]

В організаційно-економічно-управлінському механізмі формування фінансової стратегії розвитку суб'єктів бізнесу виокремлюють учасників формування і управління стратегією, що об'єднані у постійні або тимчасові структури. Учасники використовують певні інструменти, щоб у ході визначеної технології прийняття рішень здійснювати безпосереднє формування або корегування стратегії.

Висновки. Отже, формування, розробка і реалізація фінансової стратегії суб'єктів бізнесу повинні ґрунтуватися на дотриманні певних положень та сукупності основних принципів, серед яких основне місце займає єдність всіх етапів формування фінансової стратегії і узгодженість фінансового потенціалу із інтересами стейкхолдерів суб'єктів бізнесу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.

1. Азаренкова Г. М. Фінансова стратегія антикризового управління суб'єктом підприємництва в сучасних умовах функціонування / Г.М.Азаренкова // Бізнес Інформ. - 2020. - № 12. - С. 465-470.

2. Ванькович Д. Стратегічні орієнтири фінансового забезпечення розвитку малого інноваційного підприємництва в Україні / Д. Ванькович, М.Кульчицький // Світ фінансів. - 2019. - Вип. 3. - С. 53-64

3. Гончаренко О. М. Фінансова стратегія: теоретичні питання розробки та реалізації / О. М. Гончаренко // Вісник соціально-економічних досліджень. - 2015. - № 1. - С. 35-40.

4. Дем'яненко О. М. Значення стратегічного аналізу для ефективної розробки і реалізації фінансової стратегії підприємства / О. М. Дем'яненко // Технологія і техніка друкарства. - 2011. - Вип. 3. - С. 129-132.

5. Добриніна Л. В. Підприємство як учасник фінансового ринку, його інвестиційні стратегії / Л. В. Добриніна // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2019. - Вип. 23(1). - С. 80-83.

6. Іващенко А. І. Фінансова стратегія підприємства: розробка та реалізація в умовах девелоперської компанії / А. І. Іващенко, К. Ф. Юсупова // Економіка та держава. - 2018. - № 1. - С. 45-49.

7. Колосінська М. І. Оцінка фінансового стану підприємства з метою удосконалення його фінансової стратегії / М. І. Колосінська, С. В. Бойда, О. О. Семенко. // Ефективна економіка. - 2020. - № 4. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_4_69.

8. Комарецька П. В. Реструктуризація промислових підприємств в системі антикризового фінансового управління / П. В. Комарецька // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. – № 6 (73). – С. 61-64.

9. Комарецька П.В. Сутність та значення фінансового потенціалу для розвитку підприємства в сучасних умовах // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна “Шляхи рішення проблем функціонування економічних систем”: частина друга – Вип. № 630, 2004. – Харків: ХНУ ім. В.Н.Каразіна – 2004. – С.163-166.

10. Комарецька П.В. Фінансовий потенціал: його складові, фактори впливу та умови розвитку // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна “Еволюція наукових знань і сучасні проблеми економічної теорії”: Економічна серія. – Вип. № 663, 2005. – Харків: ХНУ ім. В.Н.Каразіна. – С.144-148.

11. Косова Т. Д. Фінансова діагностика і регулювання потенціалу стратегічного вартісно-орієнтованого розвитку корпоративних підприємств / Т.Д. Косова, О. В. Ярошевська, Г. В. Соломіна. // Ефективна економіка. - 2020. - № 4. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_4_4.

12. Мартинюк В. В. Прагматика розробки і реалізації стратегії фінансової політики інноваційного розвитку вищої освіти України / В. В. Мартинюк // Світ фінансів. - 2017. - Вип. 2. - С. 72-83.

13. Масюк Ю. В. Фінансова стратегія підвищення ефективності сільськогосподарського підприємства в ринкових умовах [Електронний ресурс] Ю. В. Масюк, Ю. В. Пазюк Інвестиції: практика та досвід. 2021.-№ 20.-С.48-51.

14. Нагорна І. В. Стратегічний аналіз фінансової стійкості підприємства / І. В. Нагорна, О. О. Степанчук. // Ефективна економіка. - 2020. - № 11. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_11_56.

15. Педченко Н. С. Теоретико-прикладний аспект забезпечення результативності стратегії фінансування оборотного капіталу підприємства / Н.С. Педченко, А. А. Руденко // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки. - 2020. - № 4. - С. 6-14.

16. Пузирьова П. В. Вдосконалення управління фінансовим потенціалом підприємств шляхом мінімізації економічного ризику / П. В. Пузирьова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – № 11 (90). – С. 43-46.

17. Розумович Н. Ф. Розробка та реалізація конкуренто-орієнтованої фінансової стратегії машинобудівних підприємств / Н. Ф. Розумович // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2014. - Вип. 6(3). - С. 106-109.

18. Сидорчук І. Систематизація теоретико-методологічних підходів до формування, реалізації та моделювання стратегій управління інноваційним розвитком та фінансово-економічною безпекою підприємницьких структур / І. Сидорчук Modeling the development of the economic systems. 2021.-№ 2.-С.33-39.

19. Степанова Д. С. Розроблення фінансової стратегії для стабілізації фінансового стану підприємства / Д. С. Степанова, А. М. Яременко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2019. - Вип. 27(2). - С. 62-66.

20. Хлевицька Т. Б. Науково-методичний підхід до вибору фінансової стратегії підприємства / Т. Б. Хлевицька, Н. О. Плевако // Проблеми економіки. - 2020. - № 4. - С. 241-248.